

Informatiebrief aan de Raad

096

Zaaknummer: Z/18/024693/
Documentnummer: 324686
Datum: 15 november 2022
Onderwerp: Informatiebrief voortgang Lokale Energie Strategie
Bijlage(n): -

Geachte Raad,

Met deze informatiebrief informeren wij u over de ontwikkelingen van de Lokale Energie Strategie, met een terugblik op het afgelopen jaar. Het college zal u in het nieuwe jaar een actualisatie van de Lokale Energiestrategie (de LES) ter besluitvorming voorleggen. Deze speelt in op de actuele ontwikkelingen en gemeentelijke taken die in het Klimaatakkoord zijn vastgelegd. Ook de beschikbaar gestelde Rijksmiddelen die op dat moment bekend zijn, worden hierin opgenomen.

In deze informatiebrief vindt u onder kopje 5, Monitoring, een overzicht van onderwerpen die gemeten worden op het gebied van energiebesparing en energieopwekking binnen ons dorp.

Het uitvoeringsprogramma van de Lokale Energiestrategie is opgebouwd uit zes onderdelen:

1. Uitvoeringsprogramma Warmtetransitie
2. Regionale Energiestrategie
3. Klimaattafel
4. Kleinere projecten
5. Monitoring
6. Communicatie

1. **Uitvoeringsprogramma Warmtetransitie**

Na de vaststelling door uw raad op 24 november 2021 van de transitievisie warmte is het uitvoeringsprogramma van de warmtetransitie van start gegaan. Samen met de buurtbewoners van zes buurten hebben we een pilot woningisolatie gedaan. Deze heeft belangrijke inzichten

gegevens over de participatiegraad en de uitvoeringscapaciteit van de bewoners. De actie heeft 83 opgevraagde offertes opgeleverd. De actie loopt nog en er zal nog extra aandacht aan worden besteed tijdens de Klimaatweek.

Voor de zomer zijn we gestart met het opstellen van de zogenaamde Buurtgerichte routekaarten. Hierin schetsen we samen met een aantal stakeholders, waaronder inwoners en de woningcorporaties, de volgorde van aanpak van de buurten in Wassenaar en de doelstellingen op het gebied van CO₂-reductie door isolatie. De resultaten van die volgordebepaling, de doelstellingen per buurt en de bijbehorende aanpak verwachten wij in november klaar te hebben. Begin 2023 starten we vervolgens met de aanpak van de eerste vijf buurten. Eind dit jaar zal het college hierover de raad uitgebreid informeren.

2. Regionale Energiestrategie

De Regionale Energiestrategie (RES) heeft na de vaststelling van de RES 1.0 (zomer 2021) in het teken gestaan van de lokale uitvoering en de voorbereidingen op de RES 2.0. In de lokale uitvoering is invulling gegeven aan met name 'zon op dak en parkeerplaatsen'. Het gaat hier om de grotere daken. Diverse locaties zijn in samenwerking met de Wassenaarse Energie Coöperatie (WEC) onderzocht. Dit heeft geleid tot extra zonnepanelen op het dak van het Adelbertcollege naast de zonnepanelen die het Adelbertcollege zelf al had neergelegd. Het college wil graag de samenwerking met de WEC voortzetten. Zo kunnen we er voor zorgen dat voldoende projecten in Wassenaar kunnen worden gerealiseerd. Kleine daken tellen vanuit het Klimaatakkoord niet mee bij het bepalen of de RES-doelstellingen zijn gehaald. Het totaal van opwekinstallaties (klein en groot) kende het nog lopende jaar in Wassenaar een grote groei met 29%. Totaal zijn er nu 1827 installaties operationeel.

De voortgang van de RES op regioniveau is te raadpleging in kaartvorm op www.resrotterdamdenhaag.nl → Actueel → Monitor.

De ontwikkelingen richting de RES 2.0 hebben vanwege het advies rondom de inpassing van een planMER-procedure (MilieuEffectRapportage) vertraging opgelopen. De RES 2.0 bestaat uit twee onderdelen, enerzijds de voortgangsrapportage van RES, anderzijds de herijking. Het eerste deel zal opgeleverd worden conform de eerdere planning in het voorjaar van 2023. De herijking is echter nog onderdeel van onderzoek naar de gevolgen van de inpassing van de planMER. In het bestuurlijk netwerk energie van december, waarin Wassenaar is vertegenwoordigd, zullen hierover nadere keuzes worden voorgelegd. Het college zal de raad hierover informeren.

3. Klimaattafel

Op dit moment zijn er circa 10 initiatieven binnen de Klimaattafel bezig met energiebesparing en duurzame energie opwek in Wassenaar. De gemeente werkt samen met de deelnemers aan een bredere bekendheid van de Klimaattafel en continue groei van het netwerk. In 2022 worden er vier Klimaattafelbijeenkomsten georganiseerd. Het deelnemersaantal tijdens de laatste bijeenkomst in september was circa 40 in de zaal en 40 deelnemers online. Totaal 80, wat een record is. Er zijn inmiddels volwassen initiatieven zoals de Buurteams en de Wassenaarse Energie Coöperatie. Ook is dit jaar het initiatief van Samen Slim Rijden aanbeland bij haar 4^e deelauto en al 40 deelnemers. Dat lukte ook door de ondersteuning van de subsidie van €15.000 die de raad beschikbaar stelde. De Klimaattafel is verbreed in onderwerpen en daarmee ook de doelgroep. Zo zijn flora en fauna en klimaatadaptatie inmiddels populaire onderwerpen en zijn inwoners actief binnen verschillende initiatieven op dat gebied. Het eigen e-mailadres klimaattafel@wassenaar.nl levert wekelijks vraag en antwoord op. Voor de Klimaatweek is er binnen de Klimaattafel het idee ontstaan en ook tot uitvoering gebracht om onder leiding van twee klimaatburgemeesters activiteiten te organiseren.

4. (Kleinere) Projecten

De gemeente heeft een aantal projecten gefaciliteerd of zelf opgezet. Een korte samenvatting van de laatste stand van zaken:

- a. **Uitvoering Regeling Reductie Energie Woningen.** U bent recent geïnformeerd over de resultaten van de RREW. Met ca. 3000 vouchers ingewisseld is er een besparing gehaald van ca. 500 ton CO₂. De aangekoppelde inkoopactie die binnenkort van start gaat zal naar verwachting nog eens 100 ton CO₂ reductie opleveren.
- b. **Buurteams.** Zes buurtteams zijn binnen klimaattafelverband gestart en deze hebben gezamenlijk een aanbod uitgewerkt voor isolatie. De gemeente heeft met behulp van professionele begeleiding de buurtteams ondersteund in de totstandkoming van het aanbod. Daarbij is via een intensief traject een lokale installateur is geselecteerd voor de uitvoering. Daarin zijn inmiddels 83 offertes aangevraagd en is de verwachting dat er ca. 40 huishoudens zullen zijn die overgaan tot een opdracht. De actie loopt nog steeds. De Buurtteams zijn actief betrokken bij de planvorming van de warmtetransitie.
- c. **De Wassenaarse Energie Coöperatie (WEC)** Het college heeft in 2021 een intentieverklaring getekend met de WEC, waarin is uitgesproken samen te werken op het gebied van duurzame energieopwekking. Voor inwoners die geen (geschikt) dak tot hun beschikking hebben is via de WEC het toch mogelijk om een bijdrage te leveren aan duurzame opwekking. Het Adelbertcollege is het eerste project dat gerealiseerd is. De gemeente heeft de WEC en het Adelbert hierbij geholpen. Totaal liggen er nu 800 panelen van de WEC en nog eens 700 van de school zelf. De WEC heeft hiermee de

eerste 40 inwoners van deelnamecertificaten voorzien. Gesprekken met de American School of the Hague hebben helaas nog geen resultaat opgeleverd. De WEC is op zoek naar meer dakoppervlak en parkeerplaatsoppervlak om ook in 2023 nieuwe projecten te realiseren.

CO₂-reductie in overig beleid:

Inzet op duurzaamheid vindt ook bij meerdere afdelingen en in meerdere teams binnen de gemeente plaats. Hieronder een korte status-update.

- Vastgoed. Over de voortgang van de verduurzaming van ons vastgoed wordt de raad apart geïnformeerd.
- Het Duurzaam Bouwloket. Het afgelopen kwartaal zijn er 128 woningen van digitaal of telefonisch advies voorzien, iets meer dan het vorige kwartaal met 96. De website wordt ten opzichte van de vorige kwartalen iets minder bezocht met ca. 200 bezoeken. Wassenwaarders beoordelen het Duurzaam Bouwloket met een 3,7 uit 5.
- De afstemming van het welstandsbeleid en het plaatsen van zonnepanelen binnen beschermd dorpsgezicht is gepubliceerd.
- CO₂-prestatieladder. Binnen de ambtelijke organisatie wordt hard gewerkt aan de invoering van een CO₂ prestatieladder. Op dit moment wordt de analyse van de CO₂-footprint uitgevoerd, waarin de uitstoot van de gemeente in beeld wordt gebracht. Ook is een bureau geselecteerd dat een audit zal doen bij de gemeente voor de certificatie. Omdat er lange wachtrijen zijn voor de audits kan deze pas plaatsvinden in 2023. Het certificaat zal in 2023 worden behaald.

5. Monitoring

Het college volgt de relevante cijfers nauwlettend, zodat trends in de verduurzaming op het gebied van CO₂-reductie zichtbaar worden. De categorieën die in de onderstaande tabel staan geven naar inzicht van het college een beknopt doch redelijk compleet overzicht van de voortgang in het dorp. De data van de Klimaatmonitor (klimaatmonitor.databank.nl) zijn gebruikt voor de onderstaande tabel. De meest recente cijfers zijn soms 2 jaar oud. De cijfers die hieronder staan en het gevoerde lokale beleid kunnen uiteraard niet één op één vertaald worden. Enerzijds omdat er vertraging zit op de data, anderzijds omdat economische effecten, landelijk en regionaal beleid of maatschappelijke bewegingen alle een bijdrage leveren in de cijfers. Het schetst zichtbare trends die belangrijk kunnen zijn in de toekomstige afwegingen.

Omschrijving lange termijn	2017	2018	2019	2020	2021
<i>CO2 uitstoot incl. auto(snel)wegen (ton)</i>	166.000	165.100	154.200	127.100	-
<i>Zonnepanelen (opgesteld vermogen in MW)</i>	1,6	2,2	3,4	4,9	6,4
<i>% woningen met zonnepanelen (geregistreerd)</i>	3,4%	5,4%	6,6 %	10%	12%
<i>Energieverbruik woningen (in TJ)</i>	865	884	872	832	839
<i>Gasverbruik woningen temp. gecor. (in mln m3)</i>	22,8	23,5	23,2	21,9	22,0
<i>Elektraverbruik woningen (in mln kWh)</i>	39,3	39,2	38,5	38,5	39,5
<i>Energiekosten per jaar woningen (in mln, temp gecor)</i>	€22,0	€24,2	€26,8	€25,9	-
<i>Aantallen energie-labels van woningen</i>	A:335 B:431 C:1400 D:876 E:591 F:587 G:475	A:628 B:546 C:1185 D:772 E:502 F:499 G:468	A:845 B:800 C:1135 D:735 E:565 F:565 G:535	A:1480 B:945 C:1375 D:800 E:555 F:530 G:520	A:1575 B:970 C:1565 D:870 E:615 F:525 G:540
totaal	4.695	4.600	5.173	6.205	6.660
<i>Energiegebruik gebouwde omgeving overig (Commercieel, Publiek) (in TJ)</i>	562	545	490	445	-
<i>Elektrische auto's (aantallen)</i>	-	-	134	227	328
<i>Laadpunten</i>	-	-	132	126	182

Opvallend in de cijfers is dat de opwaartse verduurzamingstrend die al eerder zichtbaar was, zich heeft doorgezet en er zelfs sprake is van een versnelling bijvoorbeeld bij de duurzame opwekking. Duidelijk is dat de daling van het gasverbruik een versnelling nodig heeft om aan de doelstellingen te kunnen voldoen uit de warmtetransitie. Het college heeft vertrouwen dat de aanpak van het uitvoeringsprogramma warmtetransitie hier een belangrijke bijdrage gaat leveren.

Communicatie en participatie

Communicatie en participatie is bij verduurzaming heel belangrijk. Deze opgave doen wij als gemeente samen met onze stakeholders met een grote rol voor de inwoners. De rijksoverheid heeft de gemeente aangewezen als regisseur van de warmtetransitie, uiteindelijk beslissen de woningeigenaren zelf. Vanuit dit oogpunt vinden wij het uitermate van belang dat inwoners en andere stakeholders de gemeente goed weten te vinden, met ons kunnen communiceren en op de juiste manier kunnen participeren. We bewandelen daartoe verschillende sporen. Dat doen we via de geheel vernieuwde website www.wassenaar.nl/duurzaam-wassenaar. Op facebook delen we iedere twee weken #duurzame dinsdag. We sturen één à twee persberichten per maand, en we sturen diverse brieven naar inwoners. Ook is er steeds meer persoonlijke communicatie, zoals via de mailboxen: energietransitie@wassenaar.nl; les@wassenaar.nl, klimaattafel@wassenaar.nl., maar ook tijdens de klankbordavonden die we organiseren bij het maken van de routekaart. Daar konden bewoners niet alleen hun mening over de kaart kwijt, maar ook hun zorgen delen en vragen stellen over hun eigen situatie. We spreken inwoners tijdens de Klimaattafel, maar ook gaan we op bezoek bij initiatieven.

Twee maal per jaar hebben we informatieve webinars voor bijvoorbeeld een inkoopactie. Regelmatig hebben we artikelen in de Wassenaarse Krant. We houden enquêtes voor o.a. de warmtetransitie en we organiseren veel bekendheid rondom de Klimaattafel.

Tot slot:

Met de aanmoedigende statistieken betreffende de verduurzaming van het dorp zet het college zich onverminderd in voor de toekomst. Met de actualisatie van de LES in het nieuwe jaar zal het college de accenten neerleggen daar waar het vindt dat die het meeste rendement gaan opleveren voor het dorp.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

T.N. Kramer,
Gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.